

AC-4365-66-67-68-69-70 Seat No.____

B. Ed. (Gen. & Basic Edu.) (Sem. II) Examination April / May - 2015

Course - 206: Content & Methods of Teaching

(New Course)

AC-4365 : Gujarati AC-4366 : English AC-4367 : Economics

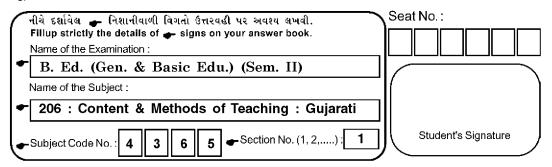
AC-4368 : Science & Technology

AC-4369 : Sociology AC-4370 : Agronomy

Time: Hours] [Total Marks: 50]

AC-4365 : Gujarati

સૂચના :

- 1 (અ)નીચેના પ્રશ્નોના 10 થી 15 શબ્દોમાં ટૂંકમાં જવાબ આપો ઃ
 - (1) ભાષા શિક્ષણમાં ભાષા પ્રયોગશાળાનો એક ઉપયોગ જણાવો.
 - (2) બે ગુજરાતી સાહિત્ય સામયિકોના નામ આપો.
 - (3) દયારામનું જન્મસ્થળ જણાવો.
 - (4) કર્મધારય સમાસ એટલે શું ?
 - (5) સાહિત્યના સ્વરૂપ તરીકે એકાંકીના મુખ્ય બે ઘટકો જણાવો.

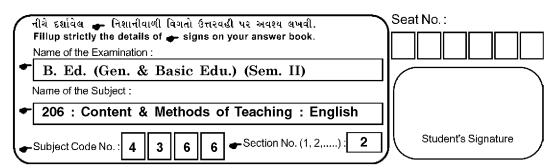
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ચારના 30 થી 40 શબ્દોમાં ટૂંકમાં જવાબ લખો. 8
 (1) માતૃભાષા શિક્ષણમાં ટેપરેકોર્ડરના ચાર ઉપયોગ જણાવો.
 (2) વાચન કૌશલ્યના વિકાસમાં કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ જણાવો.
 (3) નરસિંહ મહેતાના ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રદાન વિશે જણાવો.
 (4) ભગવતીકુમાર શર્માના ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રદાન વિશે જણાવો.
 (5) ચોપાઇ છંદનું બંધારણ જણાવો.
 (5) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ત્રણના 125 થી 150 શબ્દોમાં જવાબ લખો.
 (1) માતૃભાષા શિક્ષણમાં ભાષાપ્રયોગશાળાનું સ્વરૂપ અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 (2) માતૃભાષા શિક્ષણમાં રેડિયોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 (3) ઉમાશંકર જોશીના જીવન અને કવન વિશે જણાવો.
 - (4) ગુજરાત મિત્રની તા. 20-1-2015ની જાહેરાત મુજબ ''શ્રી સ્વામી નારાયણ વિદ્યાલય'' ઓલપાડ, સુરતમાં ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિભાગમાં ગુજરાતી વિષયની એક જગ્યા ખાલી પડી છે તે માટે સંસ્થાના પ્રમુખને એક અરજી લખો.
- $oldsymbol{2}$ નીચેની ટૂંકનોંધમાંથી ગમે તે બે વિશે 150 થી 180 શબ્દોમાં લખો. $oldsymbol{10}$
 - (1) માતૃભાષા શિક્ષણમાં પ્રતિકૃતિ / મોડેલ.
 - (2) માતૃભાષા શિક્ષણમાં સાહિત્ય વર્તુળની ભૂમિકા.
 - (3) રાજેન્દ્ર શાહનું જીવન અને કવન
- 3 નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો.
 - (અ) નર્મદ અથવા ધુમકેતુના જીવન વિશે જણાવો.

(બ)	નવલિકાના ઉદભવ અથવા નિબંધની લાક્ષણિકતા વિશે જણાવો.				3
(ક)	અલંકાર ઓળખાવો (ગમે તે ચાર)				4
	(1)	ભૂતળ ભક્તિ પદારથ મોટું	, બ્રહ્	ાલોકમાં નાહીં રે.	
	(2)	વજ્જરસમાણા કોટના ગઢન	ને તપ	ાસીએ.	
	(3)	શી તેની બહાદુરી ! વંદો	જોઇને	નાઠી !	
	(4)	જવાની તો જવાની.			
	(5)	અંતરથી અંતર્યામીને અરજ આપે.	ં કે અ	ાપના અરમાનોને અનોખી આકૃતિ	
(٤)	સમાસનો વિગ્રહ કરી તેનો પ્રકાર જણાવો : (ગમે તે ત્રણ)			3	
	(1)	સુખશાંતિ	(2)	પ્રતિભાસંપશ	
	(3)	પ્રજાસત્તાક	(4)	કાચઘર	
(ઇ)	છંદ ઓળખાવી તેનું બંધારણ જણાવી સંપૂર્ણ સમજ આપો.			3	
	આંધળી દળે ને આટો ચાર શ્વાન ચાટી જાય,				
	એ આટો ક્યારે એને આવશે આહારમાં				
		અ	થવા		

શિખરિણી છંદનું ઉદાહરણ આપી તેની સંપૂર્ણ સમજ આપો.

AC-4366: English

Instruction:

- 1 (a) Answer the following questions in one sentence only:
 - (1) What is meant by language skill?
 - (2) What are Language Comprehension Skills?
 - (3) What are organs of speech?
 - (4) Illustrate two consonant sounds in a word. Underline them.
 - (5) What is Creative Writing?
 - (b) Answer any four in 30-40 words of the following: 8
 - (1) What is IPA? What is 'near pronunciation' in English?
 - (2) Explain Falling Intonation illustrating two examples.
 - (3) Illustrate what you can suggest with 'to be (Present and Past Tense) + infinitive' construction.
 - (4) How is Formal Writing different from Informal Writing?
 - (5) What care should be taken while writing 'curriculum vitae'?
 - (c) Answer any three of the following:
 - (1) Identify the following marks:
 - (a): (b)! (c) (d)-

[Contd...

(2) Transcript the following words with Phonetic symbols:

Queue, Movie, Finance, Singer

- (3) Do as directed:
 - (a) It was indeed a tragic incident.(Change into Exclamatory.)
 - (b) We should always be careful for our words.(Change into Interrogative.)
 - (c) Aren't the rights provided to the downtrodden?
 (Change into Assertive.)
 - (d) It is not honest to support the exploiter.(Change into Affirmative.)
- (4) Combine the following sentences into one meaningful sentence:

You'll be in the party at that time. I'll ring you up. You have to come to the balcony. A man in white suit will be there. You have to take the chip from him secretly.

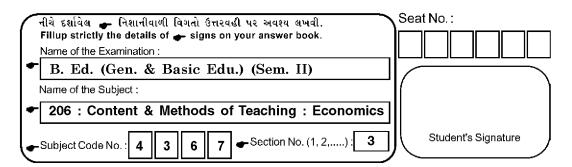
- Write a short-note on any two in about 150-180 words:
 - (1) Listening-Speaking
 - (2) The Role of Story-Telling in Vocabulary Teaching
 - (3) English Club Activities
- 3 Answer any one in 350-400 words:

15

- (1) Write a conversation between two language teachers discussing about Developing Reading skill in English.
- (2) Write an application to the Principal of Sarasvati Vidyalaya, Amadavad for the post of an assistant teacher of English in Higher Secondary Section.

AC-4367 : Economics

સૂચના :

- **ા** (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો ઃ
 - (1) wwwની શરૂઆત કયા વર્ષમાં થઈ હતી ?
 - (2) CAIનું પૂરું નામ લખો.
 - (3) 1921 કયા વર્ષ તરીકે જાણીતું થયું છે ?
 - (4) દૈનિક બેરોજગારી એટલે શું ?
 - (5) 'ગિફન વસ્તુ'નો ખ્યાલ કોણે રજૂ કર્યો હતો ?
 - (બ) નીચેના પ્રશ્નોના 30 થી 40 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે ચાર)
 - (1) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણમાં બુલેટિન બોર્ડના ચાર ઉપયોગ લખો.
 - (2) અર્થશાસ્ત્ર સંબંધિત કોઈપણ ચાર સામયિકોના નામ જણાવો.
 - (3) બેરોજગારી નિવારવાના 'TRYSEM' અને 'DWCRA' કાર્યક્રમના પૂરા નામ લખો.
 - (4) ઉદ્યોગીકરણ એટલે શું ? ઉદાહરણ આપો.
 - (5) માંગને અસર કરતાં ચાર પરિબળો વિશે જણાવો.
 - (ક) નીચેના પ્રશ્નોના 125થી 150 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે ત્રણ) 12
 - (1) અર્થશાસ્ત્ર મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.

5

(2) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષક તરીકે તમારી ફરજોની યાદી તૈયાર કરો. (3) 'બજાર'ની વ્યાખ્યા આપી મુખ્ય ઘટકો સમજાવો. (4) ભારતમાં નીચા મૃત્યુદર માટે જવાબદાર પરિબળો જણાવો. નીચેનામાંથી ટૂંકનોંધ 150થી 200 શબ્દોમાં લખો : (ગમે તે બે) 2 10 (1) અર્થશાસ્ત્ર ખંડ (2) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણમાં ચાર્ટ્સનું યોગદાન (3) વસ્તીવૃદ્ધિ નિયંત્રણના ઉપાયો. નીચેના પ્રશ્નોના 350થી 400 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે એક) 3 15 (1) 'ગરીબી'ની ચર્ચા નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને કરો. - અર્થ - પ્રકારો - દૂર કરવાના કાર્યક્રમો (2) 'પુરવઠા'ની ચર્ચા નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને કરો. - નિયમ - અનુસૂચિ - આકૃતિ - અપવાદો **ENGLISH VERSION Instruction:** As per the instruction No. 1 of page No. 6. 1 (a) Answer the following questions in one sentence: 5 (1) In which year www was started? Write full name of CAI. (2) Year 1921 is known by which name? (3) AC-4365-66-67-68-69-70] [Contd... 7

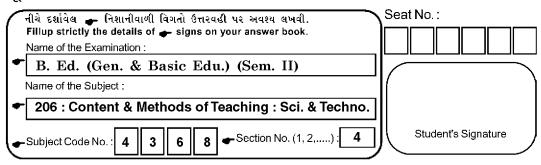
- **(4)** What is daily unemployment? Who presented the idea of Giffen goods? Answer the following questions in 30 to 40 words: 8 (any four) (1) Write any four uses of bulletin board in economics teaching. (2) State any four names of magazine related to economics. Write the full names of 'TRYSEM' and 'DWCRA' (3)programme which is part of unemployment. **(4)** What is industrialization? Give example.
- (5) Mention the factors affecting the demand.
- (c) Answer the following questions in 125 to 150 words: 12 (any three)
 - (1) State the various activities of economics club.
 - (2) List out your Duties as a economics teacher.
 - (3) Give the definition of market and explain main components.
 - (4) State the factors responsible for the low death rate in India.
- 2 Write short notes in 150 to 200 words: (any two) 10
 - (1) Economics block.

(b)

- (2) Contribution of charts in economics teaching.
- (3) Measures of controlling population growth.
- 3 Answer the following questions in 350 to 400 words: 15 (any one)
 - (1) Discuss 'poverty' keeping in mind the following points :
 - * Meaning * Types * Programmes to eradicate poverty
 - (2) Discuss 'supply' keeping in mind the following points:
 - * Law * Schedule * Diagram * Exceptions

AC-4368 : Science & Technology

સૂચના :

1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

- (1) માછલીઘરમાં રાખી શકાય તેવી બે માછલીના નામ લખો.
- (2) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકનાં લક્ષણોને કયા બે મુખ્ય ભાગમાં વહેચવામાં આવે છે ?
- (3) સૂર્યમંડળ એટલે શું ?
- (4) ન્યૂટનની ગતિનો ત્રીજો નિયમ લખો.
- (5) તરંગની આવૃત્તિ એટલે શું ?
- (બ) નીચે પૈકી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના 30થી 40 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો :
 - (1) વિજ્ઞાન મંડળના કોઈપણ ચાર હેતુઓ લખો.
 - (2) આકાશદર્શન કાર્યક્રમના આયોજનમાં મળતી કોઈપણ ચાર મુશ્કેલીઓ જણાવો.
 - (3) તફાવતના બે-બે મુદ્દા લખો : ફૂગ અને લીલ.
 - (4) પેટ્રોલથી લાગેલી આગને પાણી છાંટીને બુઝાવી શકાય નહીં. શા માટે ?
 - (5) વિદ્યુત પરિપથનાં ફ્યુઝનું કાર્ય જણાવો.
- (ક) નીચેના પૈકી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના 125થી 150 શબ્દોમાં જવાબ લખો : **12**
 - (1) જીવ વિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળા સજ્જ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

		(3)	કૃત્રિમ ઉપગ્રહના ઉપયોગો જણાવો.	
		(4)	સૂર્યકૂકરના ફાયદા અને ગેરફાયદા લખો.	
2	નીચેન	ા પૈકી	ગમે તે બે વિશે 150થી 200 શબ્દોમાં ટૂંકનોંધ લખો :	10
	(1)	વિજ્ઞા•	ન મંડળની પ્રવૃત્તિઓ	
	(2)	વનસ્પ	ાતિબાગનું મહત્ત્વ	
	(3)	કાર્બન	. ડાયોક્સાઈડ વાયુની બનાવટ (આકૃતિ સાથે)	
3	નીચેન	ામાંથી	ગમે તે એક પ્રશ્નનો ઉત્તર વિસ્તારથી લખો.	15
	(1)	(અ)	સામાન્ય થર્મોમીટરની આકૃતિ દોરી સિદ્ધાંત, રચના, કાર્ય અને ઉપયોગ સમજાવો.	5
		(બ)	ખનીજ કોલસાના પ્રકાર જણાવી દરેક વિષે સામાન્ય સમજ અને ઉપયોગ લખો.	5
		(ક)	સહસંયોજક બંધ એટલે શું ? ક્લોરિન અને ઓક્સિજન અશુમાં સહસંયોજક બંધ સમજાવો.	5
	(2)	(અ)	સાંધા એટલે શું ? સાંધાના મુખ્ય પ્રકારો સમજાવી દરેકના ઉદાહરણો આપો.	. 5
		(બ)	પક્ષીઓના હવામાં ઉડવા માટેના અનુકૂલનો જણાવો.	5
		(ક)	સોલર સેલની આકૃતિ દોરી સિદ્ધાંત, રચના અને કાર્યપદ્ધતિ સમજાવો.	5

(2) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકનાં લક્ષણો જણાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions: As per the instruction No. 1 of page No. 9.

1	(a)	Ans	Answer the following questions in one sentence:			
		(1)	Give two names of a fish which are kept in an aquarium.			
		(2)	In which two main parts, a characteristic of an ideal text book is divided ?			
		(3)	What is solar system?			
		(4)	Write the Newton's third law of motion.			
		(5)	What is the frequency of wave?			
	(b)	Ans	wer in 30 to 40 words of the following: (any four)	8		
		(1)	Write any four objectives of Science Club.			
		(2)	Mention any four difficulties during the planning of sky watch.			
		(3)	Write two points of differences:			
			Fungi and algae.			
		(4)	Fire due to petrol is not extinguished with the help of water. Why?)		
		(5)	What is the function of a fuse in an electric circuit	?		
	(c)		wer in 125 to 150 words of the following: 7 three)	12		
		(1)	Mention the points you consider while preparing			

Biology Laboratary.

	(2)	Mention the characteristics of an ideal text book.			
	(3)	Mention the uses of Artificial Satellite.			
	(4)	Write the merits and demerits of solar cooker.			
Wri	te sh	ort notes in 150 to 200 words : (any two)	10		
(1)	Acti	vities of Science Club.			
(2)	Importance of Botanical garden.				
(3)	Preparation of carbon dioxide gas (with figure).				
	te the	e answers of the following questions in detail:	15		
(1)	(a)	Draw the figure of simple thermometer and explain its principle, construction, working and use	5 es.		
	(b)	Mention the types of mineral coal. Explain and give the uses of each type.	5		
	(c)	What is covalent bond? Explain covalent bond in chlorine molecule and oxygen molecule.	5		
(2)	(a)	What is joint? Explain the main types of joints and give an example of each type.	5		

Mention the adaption of birds for flying in air.

Draw the figure of solar cell and explain its

principle, construction and working.

2

3

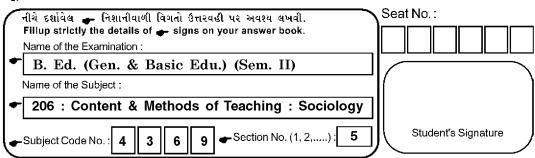
(b)

(c)

5

AC-4369 : Sociology

સૂચના :

1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો :

5

- (1) પ્રાયોગિક સંશોધન એટલે શું ?
- (2) પાઠ્યપુસ્તકની દેષ્ટિગમ્ય બાબતોનાં નામ આપો.
- (3) "Blue print"ને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે.
- (4) આદર્શ પ્રશ્નપત્રમાં કઠિનતા મૂલ્ય એટલે શું ?
- (5) 2011માં પ્રતિ હજાર પુરૂષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા કેટલી હતી ?
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર)

8

- (1) પાઠ્યપુસ્તકનાં ભૌતિક સ્વરૂપો જણાવો.
- (2) શ્રમવિભાજનનાં કારણો જણાવો.
- (3) બ્લુપ્રિન્ટની રચના કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની કોઈપણ બે બાબતો જણાવો.
- (4) યૌક્તિકરણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (5) બાળગુનાનાં કારણો જણાવો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો ઃ (ગમે તે **ત્રણ**)

12

- (1) ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિની વિભાવના સમજાવી તેના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
- (2) કાર્લ માર્ક્સે આપેલ ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદની ચર્ચા કરો.
- (3) આદર્શ શિક્ષકના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- (4) સામાજિક પરિવર્તનને સહાયક પરિબળોની ચર્ચા કરો.
- 2 ટુંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

- (1) સંશોધન પદ્ધતિઓના પ્રકારો
- (2) પાઠ્યપુસ્તકનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ
- (3) સમાજશાસ્ત્ર અધ્યાપનનાં હેતુઓ
- 3 (1) સમાજશાસ્ત્રનાં અધ્યયન દ્વારા તાલીમાર્થીઓને થતા લાભો અને સમાજશાસ્ત્રના અધ્યાપનની સમસ્યાઓને દૂર કરવાના ઉપાયોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
 - (2) સમૂહ સંચારના માધ્યમનો અર્થ આપી, વિવિધ માધ્યમોની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.

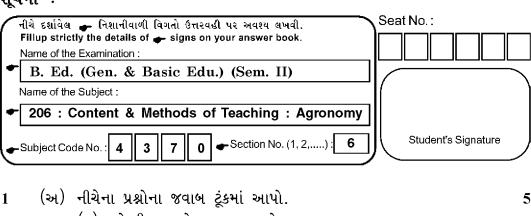
ENGLISH VERSION

Instruction: As per the instruction no. 1 of page no. 13.

- 1 Answer the following questions in one sentence: 5 (a) (1) What is experimental research? **(2)** Give name of Eye catching point of textbook. By which other name blue print is known? (3) **(4)** What is the difficulty value in ideal question paper? Mention the ratio of female per 1000 male during (5)2011. Answer the following question in short: (any four) 8 (b) Mention the internal characteristics of textbook. Mention the reasons for division of labour. (2) Mention any two points to be kept in mind while (3) preparing a blue print. Clarify the concept of rationalization. **(4)** Mention the reasons for Juvenile Delinguents. Answer the following question: (any three) **12** (c) Write concept of historical research method and discuss the steps, of historical research method. (2) Discuss by Karl Mark's historical materialism given. Discuss the characteristics of ideal teacher. **(4)** Discuss the helping factors for social change. 2 Write short notes: (any two) 10 (1) Types of research method. Importance of textbook and limitations. (2) Objective for teaching of sociology. (3)
- 3 (1) Discuss the benefits of learning sociology and suggestions for solutions of problems of teaching sociology.
 - (2) Give the meaning of mass media and discuss different type of mass media with illustration.

AC-4370 : Agronomy

સૂચના :

- (1) રોકડીયા પાકોના નામ આપો.
- (2) ડાંગરની સુધારેલી જાતો જણાવો.
- (3) કૃષિને લગતા સામાયિકો કયા કયા છે ?
- (4) પશુઓના પાચનતંત્રના રોગો કયા કયા છે ?
- (5) ધો. 10ના કૃષિવિદ્યાના પાઠ્યપુસ્તકની કિંમત જણાવો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ 30થી 40 શબ્દોમાં આપો : (કોઈપણ ચાર)
 - (1) કૃષિ શિક્ષકની લાયકાત અને ગુણો જણાવો.
 - (2) પપૈયાના વિવિધ ઉપયોગો જણાવો.
 - (3) કૃષિ શિક્ષણ ભણાવવા સ્લાઈડનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરશો ?
 - (4) પશુ માવજતનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (5) વાયરસથી થતાં રોગોના નામ લખો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ 125થી 150 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) **12**
 - (1) આજના સંદર્ભમાં કૃષિ શિક્ષણની જરૂરિયાત લખો.
 - (2) શાકભાજી વર્ગના પાકોની યાદી કરી એક પાક વિશે ટૂંકી માહિતી આપો.
 - (3) ફળઝાડમાં છાંટણીનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (4) કાંકરેજ ગાયનાં લક્ષણો જણાવો.
- 2 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ 150થી 200 શબ્દોમાં લખો.
- 10

- (1) કેળની ખેતી
- (2) પાક સંરક્ષણ
- (3) સાઈલો ટાવર
- 3 નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો મુદ્દાસર જવાબ 350 થી 450 શબ્દોમાં લખો : 15
 - (1) દૂધને સંપૂર્ણ આહાર શા માટે ગણવામાં આવે છે ? તેના તત્ત્વોના આધારે સમજાવો.
 - (2) ફળઝાડમાં સંવર્ધનની રીતો જણાવી 'ભેટકલમ' વિશે આકૃતિ સાથે સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction: As per the instruction No. 1 of page No. 15.

1	(a)	Write a short answer:				
		(1) Which	are the cash crops?			
		(2) Write t	the name of improved race or rice.			
		(3) Which	are the magazines on agriculture?			
		(4) Give the	ne name of Paachantantra diseses of anima	l.		
		(5) What i	s price of 'Agronomy's book of Std. 10.			
	(b)	Write answe	ers in 30 to 40 words: (any four)	8		
		(1) Write of	qualifications of agriculture teacher.			
		(2) Describ	oe the uses of Papaya.			
		(3) How ca	an you use the slide to teach in agriculture on ?			
		(4) Explain	n the importance of animal treatment.			
		(5) Write t	the name of virus disease?			
	(c)	Write answers in about 125 to 150 words: (any three)				
		(1) Write a context	necessity of agriculture education in this			
		(2) Prepare about of	e the list of vegetable. Give the description one.			
		(3) Explain	the importance of proning.			
			the factors of Kankrej Cow.			
2	Wri	Write short notes on any two (150-200 words):				
	(1)	Farming of Banana				
	(2)	Crop protecation				
	(3)	Sailo towae.				
3	Wri	Vrite long answers of any one (350-400 words):				
	(1)	Why the milk is called complete food? Explain it according to its elements.				
	(2)		e technique of care in fruit tree and then n figure about 'Bhet Kalam'.			